

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗ ΖΩΗ-ΤΟΜΟΣ Β': Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ ΜΟΥ

Ὁ Ἄριστος (φίλος καὶ κριτικὸς) Καμπάνης σ' ἕνα σοφὸ τοῦ ἄρθρου στὴν «Ἀκρόπολη» τοῦ περασμένου Σαββάτου κατάφερε νὰ μᾶς δώσει τὴ νέα ποιητικὴ κατεύθυνση τοῦ Σικελιανοῦ. Τί ζητάει ὁ ποιητὴς μὲ τὰ δυὸ τοῦ καινούρια βιβλία — κηρύγματα; Τί μᾶς δίνει; Τί θὰ μᾶς δώσει; Οἱ δυὸ πρῶτοι τόμοι ἀπὸ τὸν «Πρόλογο στὴ Ζωὴ» πού βγήκανε ὡς τώρα, μαζί μὲ τοὺς ἄλλους δυὸ πού βγαίνουνε σὲ λίγο, εἶναι πρόλογος στὸ ἔργο τὸ κατοπινὸ, στὴ μεγάλη δημιουργία πού μᾶς ἐτοιμάζει: ὁ «Πλήθων», ὁ «Ἀσκληπιὸς» καὶ ἡ «Υγεία», τὰ τρία μεγάλα ποιήματα πού, λένε, τᾶχει κιόλας ἔτοιμα, εἶναι ποιήματα αὐτότελα τὸ καθένα τους, μὰ ὥστόσο ἀκολουθοῦνε μιὰ σειρά, ἕνα πλάνο εὐρύχωρο, πού μέσα του κινιέται ἄνετα καὶ λούτερα τὸ δημιουργικὸ δαιμόνιο τοῦ νέου ὁμηρίδη. Μὲ τὴ σειρά πρέπει νὰ μελετηθεῖ καὶ συνολικὰ νὰ κριθεῖ τὸ ἔργο του μὴ μέρη. Σήμερα ὅ,τι μᾶς δίνει ὁ Σικελιανὸς μὲ τὰ δυὸ τοῦ τὰ βιβλία γεννάει τὸ θαυμασμὸ καὶ τὴν κατάπληξη. Ὅ,τι θὰ μᾶς δώσει αὐριο, σίγουρα θὰ γεννήσει καὶ τὸ σεβασμὸ. Ἔτσι τὸ ἔργο μόνο του θὰ μιλήσει γιὰ τὸ δημιουργὸ του καὶ αὐτὸ θὰ τονε στηλώσει στὴν πρεπούμενη καὶ περιλαμπρὴ θέση.

Φυσικά, μιὰ τέτια καὶ τόσο πρωτόφαντη δημιουργικότητα προκαλεῖ τὸ θαυμασμὸ, μὰ καὶ τὴν ἀντίδραση—καὶ τὰ δυὸ ὅμως ὄχι σὲ νηφάλια καὶ ἰσορροπημένη δόση! Ἔτσι, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά ὁ ποιητὴς ἀποκαλεῖται Θεὸς («Angelo. soyez Dieu», τοῦ ψάλλει ὁ Γάλλος ποιητὴς Pierre Baudry στὰ Ἑλεξαντριανὰ «Γράμματα») καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη στὸ «Ἔθνος» ἕνας φαιδρὸς κύριος τοῦ ἀρνιέται καὶ τὴν παραμικρότερη ποιητικὴ ἀξία! Ὅλα αὐτὰ εἶναι φυσικά. Μιὰ τέτια ποιητικὴ ἐργασία ἥλιος εἶναι καὶ θαμπώνει. Κ' ἐπόμενο εἶναι ἕνας θαμπωμένος ἀπὸ δυνατὸ φῶς νὰ ξεχυθεῖ σὲ ὑπερβολές.

Τὸ δεύτερο βιβλίο του, ὅσο καὶ τὸ πρῶτο, τὸ διάβασα καὶ τὸ ξαναδιάβασα. Καὶ χωρὶς νὰ τὸν ἀποκαλέσω Θεὸ, τονε χαιρετῶ γιὰ ποιητὴ πρωτότυπο, δυνατὸ, ἐλληνικώτατο. Ἐνας ὕμνος μεγαλόστομος πρὸς τὴ Ζωὴ καὶ πρὸς τὴν Υγεία εἶναι καὶ τὸ δεύτερο βιβλίο του. Ζητάει νὰ μπολιάσει τὴ σημερινὴ ἀρρωστικὴ σκέψη μὲ τὴν ἀρχαία πνευματικὴ υγεία καὶ Ρωμιός, ὅσο κ' Ἑλληνολάτρης, ποιητὴς λυτρωμένος ἀπὸ κάθε ξενικὴ ἐπίδραση, μὲ δασκάλους του τοὺς ἀρχαίους ποιητὴς, λυρικοὺς, ἐπικοὺς καὶ τραγικοὺς, τραβᾷ ἴσια καὶ περίφανα τὸ δρόμο του, παραβέβαιος γιὰ τὴν τελικὴ τῆς νίκης. Δὲν τοῦ χρειάζεται νάναγνωριστεῖ. Τοῦ χρειάζεται νὰ νικήσει, νὰ ἐπιδράσει. Καὶ καθὼς τὸ προλέγει σίγουρα ἕ καλλιτέχνης καὶ θαυμαστής του Ν. Νικολαΐδης, εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν ἐπιδράσει, νὰ μὴ γίνει Δάσκαλος τῆς καινούριας γενιάς. Ὁ ποιητικὸς ὑστερισμὸς καὶ ἡ ξενικὴ ἐπίδραση πού

καταμαστιζοῦν τοὺς περισσότερους ἀπὸ τοὺς σημερινούς νέους θὰ κατανικηθοῦν ἀπὸ τὴ γερὴ καὶ ἐλληνικὴ σκέψη τοῦ Σικελιανοῦ καὶ θὰ σήσουν. Ἑλληνες ἔμεις, ἐλληνικὰ θὰ ζοῦμε κ' ἐλληνικὰ θὰ σκεφτόμαστε. Καὶ τοῦτο σ' αὐτόνε θὰν τὸ χρωστάμε. Τὰ «Angelo soyez toi» καὶ «Angelo soyez Dieu» εἶναι περιττὰ στολίδια. Μόνο τὸ «Ἄγγελε γίνου ὁδηγὸς» τοῦ ταιριάζει. Καὶ γίνεται. Ἐνας μαθητὴς του σήμερα, ὁ ποιητὴς Τάκης Μπαρλάς, ὁ πρῶτος μαθητὴς του, ἐρχεται νὰ μᾶς δείξει μὲ τὴν ἀδρὴ του ποίηση πόσο σημαντικὰ ὠφελήθηκε ἀπὸ τὴ σωτηρία ἐπίδραση. Θὰ φανεῖ καὶ ὁ δεύτερος μαθητὴς του αὐριο, καὶ ὁ τρίτος καὶ ὁ δέκατος. Μήπως καὶ αὐτὸς ὁ Ἄριστος Καμπάνης στὴ νέα του ποιητικὴ ἐργασία δὲ φαίνεται δυνατὰ ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸ Σικελιανό; Ἡ «Προσφορὰ πρὸς τὸν Ἡφαιστο» πού δίκαια τοῦ χάρισε τὸν τίτλο τοῦ νεοαττικῆς ποιητῆ, δὲν εἶναι βγαλμένη ἀπὸ τὸ ποιητικὸ τοῦ κήρυγμα; Κ' ἐξὸν ἀπὸ τὸν hors concours Παλαμὰ καὶ ἀπὸ τὸ «μετὰ θάνατον Μαβίλη» πού μᾶς καταπλημμύρισε ἀπὸ σονετογράφους, ποίος ἄλλος ἀπὸ τοὺς νέους ποιητὴς, τοὺς ἐτικεταρισμένους, μπορεῖ νὰ καυχῆθεῖ πὼς ἔχει ἀναδείξει κ' ἕνα μόνο μαθητὴ; Ὅ,τι ἔ Χτανούντσιο στὰ Ἰταλικὰ γράμματα, τὸ ἴδιο καὶ ὁ Σικελιανὸς στὰ Ἑλληνικά. Κι ὅπως ἐκεῖνος νεολατίνος ὀνομάστηκε, ἔτσι καὶ ὁ Σικελιανὸς νεοἕλληνας, νεοαρχαῖος, μπορεῖ νὰ ὀνομαστῆ.

Ὁ Σικελιανὸς εἶναι νέος ἀκόμη. Εἶναι κ' ὕλικά ἀνεξάρτητος. Ἡ Φύση καὶ ἡ Τύχη σὰ μαμμόθρεφτό τους τοῦ φερθήκανε. Ἐξὸν ἀπὸ τὰλλα τὰγαθὰ, τοῦ δώσανε καὶ τὸ μεγαλύτερο ἀγαθὸ, γυναῖκα πού τονε λατρεύει, τονε θεοποιεῖ, γιὰτὶ εἶναι σὲ θέση νὰν τὸν ἐνοεῖ, νὰ νιώθει τὴν ἀξία του, τὴν ἀποστολὴ του, κ' ἔτσι τὸν ἀφίνει λούτερο νὰ ἐργάζεται ἄνετα. Ἀπὸ ἕναν τέτιο «πολυαγαπημένο τῶν Θεῶν» πὼς νὰ μὴν περιμένει κατεῖς κ' ἔργα μεγάλα;

ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ

— Το πρῶτο ἀπὸ τὰ «Μεγαλνύρια» τοῦ Μελικέρτη πού τυπώθηκε λαθεμένο στὴν 301 σελίδα, πρέπει νὰ διαβαστεῖ ἔτσι :

Στῆς Σπουδῆς στρατιώτης
τῆ στρατά ἐγώ,
μὰ οἱ ὁρμές τῆς νιότης
πὼς στὸ σείσιμα σου σπαρταροῦν!
Κ' ἡ Σπουδὴ—πλανεύτρα—
πάλι ἔ μὲ σέρνει, ἡ σκέψη
στὴ φλόγα τῆς Ἀγάπης
ἐξαῖλύνεται.

— Ὁ ποιητὴς Φῶτος Γιοφύλης ἀναγγέλλει τὰ «Συνθέματα καὶ χρώματα». «Σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο, καθὼς λέει ἡ ἀγγελία, θὰ βγεῖ μαζί ὅλη ἡ ὡς τώρα ἀνέκδοτη καὶ σκορπισμένη σὲ περιοδικὰ ἐργασία του». Τὸ συσταίνουμε θερμώτατα. Κάθε ἀντίτυπο θὰ πουλιέται 3 δρ. καὶ ὅσοι θέλουνε νὰν τὸ πάρουν ὡς γράφουνε στὸν κ. Σπ. Ν. Μουσούρη, ἀρχισυντάχτη περιοδικῆς «Ἑλλάς», Σταδίου 51, Ἀθήνα.